

Висновки. Досліджуючи розвиток туризму в скандинавських країнах, можна відзначити, що інтеграція сталого туризму з інноваціями є одним із найважливіших чинників успіху у сфері туризму. Адаптація цієї моделі може бути корисною для країн, які прагнуть підвищити рівень розвитку туризму. Ефективний розвиток туристичного бізнесу в скандинавських країнах базується на сталості, інноваціях, активному залученні місцевих громад та інтеграції культурної спадщини, у комплексі воно дає відповідний, успішний результат. Цей підхід дозволяє забезпечити високу якість туристичних послуг, мінімізувати негативний вплив на екосистему та створити умови для стабільного економічного зростання і сплати податків для країни.

Для України корисним буде використання досвіду Скандинавії у розвитку внутрішнього туризму, що сприятиме як економічному, так і соціальному розвитку регіонів, імплементації та адаптації їх досвіду дозволить нам уникнути серйозних помилок та зосередитись на потужному розвитку туризму по всій країні, відрегулювати законодавство та адаптувати податкову систему. Особливу увагу варто приділити технологіям у сфері екології, освітнім ініціативам та активізації громад для збереження культурного та природного потенціалу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Яцун Н. Особливості розвитку екологічного туризму в Королівстві Норвегія. *Міжнародні відносини і туризм: сучасність та ретроспектива* : збірник матеріалів XIX Всеукр. наук.-практ. конф. Острог: 39 Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2019. Вип. 9. 108 с.
2. Офіційний сайт Всесвітньої Ради Подорожей та Туризму. URL: <https://wttc.org/Research/Economic-Impact/economic-data-search-tool>.
3. Туризм у країнах Скандинавії URL: https://geopom.at.ua/publ/turizm_u_krajinaх_skandinaviji/32-1-0-163

О. А. Новак, М. М. Ксенофонтова

*Сумський державний педагогічний університет
імені А.С.Макаренка*

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ЗДІЙСНЕННЯ ТУРИСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ ТА КРАЇНАХ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ

Туристична діяльність є одним із важливих секторів економіки, який сприяє розвитку інфраструктури, створенню нових робочих місць та покращенню міжнародного співробітництва. У роботі розглянуто організаційно-правові засади туристичної діяльності в Україні та країнах Європейського Союзу, виявлено основні проблеми, які гальмують розвиток галузі в Україні, та

запропоновано практичні рекомендації для їх вирішення на основі європейського досвіду.

Ключові слова: туризм, правове регулювання, інфраструктура, міжнародна співпраця, Україна, Європейський Союз.

Tourism is one of the key sectors of the economy, contributing to the development of infrastructure, creating new jobs, and improving international cooperation. The work examines the organizational and legal aspects of tourism in Ukraine and the European Union, identifies key issues hindering the development of the tourism sector in Ukraine, and proposes practical recommendations for addressing these issues based on European experience.

Keywords: tourism, legal regulation, infrastructure, international cooperation, Ukraine, European Union.

Постановка проблеми. Туризм є важливим елементом соціально-економічного розвитку країни. Він створює умови для формування позитивного іміджу держави, сприяє культурному обміну та забезпечує значні валютні надходження. Проте розвиток туризму в Україні стикається з численними викликами, серед яких недостатній рівень правового регулювання, низька інвестиційна привабливість галузі та нестабільна політична ситуація. Порівняння із країнами Європейського Союзу свідчить про те, що Україні потрібно вдосконалювати свої організаційно-правові механізми для досягнення міжнародних стандартів.

Мета роботи. Дослідити організаційно-правові засади туристичної діяльності в Україні та порівняти їх із практиками країн Європейського Союзу. Завданням дослідження є виявлення проблемних аспектів, які стримують розвиток туризму в Україні, та запропонувати шляхи їх вирішення.

Українське законодавство про туризм базується на Законі України «Про туризм», прийнятому в 1995 році. [2]

Основні положення цього закону стосуються:

- Регулювання діяльності туристичних операторів.
- Гарантування прав туристів.
- Стимулювання розвитку туристичної інфраструктури.

Проте законодавство має низку недоліків, які перешкоджають ефективному регулюванню галузі. Наприклад, відсутність чітких критеріїв сертифікації туристичних послуг та недостатня інтеграція українського законодавства з міжнародними стандартами.

У країнах ЄС діють уніфіковані норми, що регулюють туристичну діяльність, зокрема, Директива (EU), яка встановлює правила надання туристичних послуг, захист прав споживачів та умови для сталого розвитку туризму.[1]

Європейський Союз приділяє значну увагу туризму як стратегічному сектору економіки. Серед країн ЄС найбільше виділяються Італія, Франція та Іспанія, де туризм є одним із ключових джерел

доходів. Організація туристичної діяльності в цих країнах базується на таких принципах[4]:

- Забезпечення доступності туристичних об'єктів через розвиток інфраструктури.
- Державна підтримка регіонального туризму.
- Пріоритет екологічно чистого та сталого туризму.

Сталий розвиток туризму в ЄС є важливим напрямом, що спрямований на збереження культурної спадщини, природних ресурсів і створення сприятливих умов для відвідувачів.

Основні проблеми розвитку туризму в Україні:

1. Відсутність гармонізації законодавства з нормами ЄС. Це ускладнює інтеграцію України у світовий туристичний ринок.
2. Недостатня інфраструктура. Низька якість доріг, обмежена кількість сучасних аеропортів та недостатня кількість готелів впливають на привабливість України для іноземних туристів.
3. Політична нестабільність. Воєнні дії та ризики безпеки є значним стримувальним фактором.
4. Низький рівень маркетингу. Українські туристичні продукти часто не мають достатнього просування на міжнародному рівні.
5. Недостатній рівень кваліфікації персоналу. Туристична галузь потребує професійної підготовки кадрів відповідно до міжнародних стандартів.

Шляхи вдосконалення розвитку туризму в Україні:

1. Гармонізація законодавства. Адаптація українських нормативно-правових актів до директив ЄС.
2. Інвестування в інфраструктуру. Залучення державних та приватних коштів для модернізації доріг, аеропортів та туристичних об'єктів.
3. Розвиток маркетингу. Впровадження національної програми просування туристичних продуктів на міжнародних ринках.
5. Стимулювання внутрішнього туризму. Запровадження пільг та програм для українців, які подорожують країною.
6. Освітні програми. Підготовка фахівців у сфері туризму відповідно до європейських стандартів.

Висновки. Аналіз проведених досліджень показав, що розвиток туристичної галузі в Україні вимагає комплексного підходу. Інтеграція європейського досвіду у правове регулювання, розвиток інфраструктури та маркетингових стратегій сприятиме підвищенню привабливості України на світовій арені. Впровадження сталих практик дозволить зберегти культурну та природну спадщину для майбутніх поколінь.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Директива (EU) Європейського парламенту і Ради. 2011/83/ЄС від 25 жовтня 2011 року. *Офіційний вісник Європейського Союзу*. 2011. С. 64.
2. Про туризм: Закон України: Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1995, № 31, ст.241.
3. Якименко-Терещенко Н. В. Економіка туризму: навч. посібник Харків : НТУ «ХПІ», 2024. 185 с.
4. European Travel Commission: Trends & Prospects: Published by the European Travel Commission Rue du Marché aux Herbes, 61, 1000 Brussels, Belgium, 2024. 59 с.

М. М. Пихтін

*Черкаський національний університет
імені Богдана Хмельницького*

СТРАТЕГІЧНІ ОРІЄНТИРИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИКУ ТУРИЗМУ В ЗАХІДНІЙ УКРАЇНІ

Західна Україна має значний туристичний потенціал, проте його розвиток стикається з рядом проблем, зокрема інфраструктурними та маркетинговими. У статті висвітлено основні стратегічні напрямки розвитку туризму, які базуються на регіональних особливостях, а також запропоновано перспективи інтеграції у міжнародні туристичні мережі.

Ключові слова: туризм, стратегія, розвиток, Західна Україна, перспективи.

Western Ukraine has significant tourism potential, but its development faces several challenges, including infrastructural and marketing issues. The article highlights key strategic directions for tourism development based on regional characteristics and proposes prospects for integration into international tourism networks.

Keywords: tourism, strategy, development, Western Ukraine, prospects.

Постановка проблеми. Західна Україна володіє значним туристичним потенціалом завдяки багатій культурній спадщині, унікальним природним ландшафтам та численним історичним пам'яткам. Цей регіон має всі передумови для залучення як внутрішніх, так і іноземних туристів. Проте розвиток туризму стикається з рядом проблем, які ускладнюють його розширення та інтеграцію у міжнародний туристичний ринок.

Однією з основних проблем є недостатня транспортна та туристична інфраструктура. Низька якість доріг і обмеженість сполучень між ключовими туристичними точками значно ускладнюють доступ до об'єктів. Крім того, брак сучасних готелів, ресторанів та інших сервісів знижує комфортність перебування туристів у регіоні.